

Marorka Føroya

Marorka Føroya er ein nýstovnað føroysk fyrirtøka, sum íslenska fyrirtøkan Marorka og Lands-byggifelagið p/f hava sett á stovn. Eigaralutfallið er 50/50%

Endamálið við Marorka Føroya er at granska, menna og selja orkusparandi tøkni til skip. Tøkniliga grundarlagið er ein orkusparandi skipan, sum íslendaska fyrirtøkan Marorka hevur ment. Hendan skipanin, sum verður kallað Maren, stýrir og avmarkar oljunýtsluna umborð á skipum.

Í lötuni starvast ein veikstreysverkfrøðingur og ein verkfrøðingur í kunningartøkni á Marorka Føroya, og roknað verður við, at longu í heyst verður ein nýggjur maður settur í starv.

Maren

Maren skipan er í høvuðsheitum ein skipan, sum boðar skipara, maskinmeistara og reiðara frá ovurnýtlu umborð, og hvussu og hvar sparast kann. Maren skipanin er lutvíst automatisk.

Flest allir skiparir og maskinmenn vita rættiliga væl, hvussu tað er møguligt at spara olju, men tað hevur verið ein mangul uppá greið virðir, fyri at kunna optimera orkunýtsluna mest møguligt,

og her kemur Maren skipanin inn og vísir á við nágreiniligum tølum, hvat gerast kann fyri at optimera orkunýtsluna. Á summum økjum fer skipanin inn sjálv og stýrir fyri at lætta um hjá yvirmonnum, t.d. hvussu nógvir snúningar aksilin skal hava, og hvat hallið á skrúvuni skal verða fyri at fáa størsta framdrátt fyri minstu oljunýtsla. Skipanin er væl móttikin í Íslandi, og Marorka hevur eisini kundar í Hollandi, Kanada, Danmark og USA.

Menning og gransking

Gransking og menning av hátøkni er týðningarmikil partur av nýggju fyrirkuni. 1. jan. varð ein granskingar/menningarverkætlan sett í gongd, ið kann gerast slóðbrótandi innan mátingar umborð á skipum. Verkætlanin er mett at takað 2½ ár. Endamálið við verkætlanini er at menna eina skipan, sum veitir skiparanum týðningarmiklar upplýsingar um aldu rundan um skipið, og hvussu skipið liggur í sjónum. Hetta verður gjørt við tillaga radartøkni, ið longu er tøk, soleiðis at hon kann brúkast til at máta frá skipinum niður á havvirkflatuna. Eisini er ætlanin, at gera eitt stóðfrøðiligt modell av skipinum og hydrodynamikkinum rundan um skipið soleiðis, at tú alla tíðina hevur virðir fyri, hvussu mótstøðan er

Verkfrøðingarnir hjá Marorka Føroya Jóan Petur Petersen og Ólavur Simonsen vísa her fram radartøkni, ið verður brúkt til hæddarmátingar í skipanini

í sjónum. Verkætlanin kann sostatt býttast upp í tveir høvuðspartar. Fyrsti parturin fevnir um at gera mátingarnar av, hvussu skipið liggur í sjónum og at samantvinna hesar við aðrar mátingar sum t.d. snúningsferð, ferð-øking og GPS-position. Seinni parturin snýr seg um at gera eitt modell fyri hesi virðini, soleiðis at mótstøðan í sjónum kann roknast út. Nýggja skipanin skal kunna virka og seljast einsamøll, men skal eisini kunna leggjast afturat íslensku Maren skipanini sum eitt modul.

Eitt av grundsjónarmiðunum við nýggju fyrirkuni er, at alneyðugt er við

einum tóttum samstarvi millum vinnugransking og tað granskingar- og vitanarumhvørvi, sum annars er í landinum, skal granskingini í hátøkni verða lív lagað. Granskingar/menningarverkætlanin, sum er farin í gongd, verður gjørd í tóttum samstarvi við Náttúruvísindadeildina á Fróðskaparsetrið Føroya og Marorka í Íslandi.

Marknaðurin

Marorka Føroya kemur at hava einkarrættin til at selja og installera Maren skipanina á føroyska marknaðinum. Tó er ikki óhugsandi, at Marorka Føroya í framtíðini

eisini kann røkja aðrar marknaðir. Ognarrætturin til ta tøkni og tær skipanir, sum verða mentar í Marorka Føroya kemur at liggja í fyrirkuni, men verða seldar saman við Maren skipanini á øllum marknaðum gjøgnum sölunetið hjá Marorka. Marorka hevur longu skapt góðar kontaktir á heimsmarknaðinum, og tí er hetta ein sera góður møguleiki hjá Marorka Føroya at selja sína vøru.

Máttarpeningur frá stuðlum

Innlendismálaráðið hevur játtað at stuðla við 100.000 kr. til at marknaðarføra ver-

andi tøkni til tess at fáa gongd á at installera orkusparandi skipanir á føroyska marknaðinum.

Eisini hevur Stranferðslan víst vælvilja við at geva loyvi til at royndarkoyra ymiska radartøkni, sum skal brúkast í sambandi við Granskingar/menningarverkætlanina, umborð á Smyrli.

Verkætlanin er mett at kosta yvir 3. mió kr. og hevur fingið dyggan stuðul frá: Granskingarráðnum

1.200.000 Kr.

Amerada Hess: 700.000 Kr.

Vinnuframagrunninum:

500.000 Kr.

Eyðkennið hjá íslenska lambinum

Seyðahald er eins gamalt, sum sjálv búsetingin í Íslandi.

Íslendisk lomb verða lembd um várið og ganga alt summarið á biti høgt uppi í fjøllunum í tí frísku íslensku luftini. Lombini eru uttandura alt árið, og nátturliga føðin umfatar, umframt øll vanligu grassløgini, eisini mosa og ber.

Lambsframleiðslan er heilt einfalt grundað á at heysta burturav nátturliga yvirskotinum. Íslenska veðrið, ódálkaða luftin og

nokk av reinum fjallavatni ger, at tað er ikki neyðugt at nýta skaðakyktætur ella plantutýningargarevni. Takka verið landafrøðiligari avbygging og strongu landbúnaðar reglugerðum, sum stýra influtninginum av livandi djórum, eru fleiri av vanligu djórasjúkunum enn ókendar í Íslandi.

Tessvegna er íslenskt lambskjót heimskent fyri sermerkta smakkin og sum sera góður heilsukostur.

Norðlenska ehf. er ein framleiðslu- og

marknaðarfyrirtøka innan landbúnað. Høvuðsframleiðslan er seyða- og lambsúrdráttir, oksa- og svínakjöt. Norðlenska er ein av fremstu fyrirkunum í Íslandi, sum útflytur seyða- og lambskjöt til høvuðsmarknaðirnar í Skandinavia og USA.

Í Føroyum selur NORDLENSKA Íslenskt lambskjöt gjøgnum PM undir Goði Brand

Gunnar Mohr, sölustjóri á Poul Michelsen, ið er umboð fyri Nordlenska í Føroyum